

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2026 m. rugpjūčio 28 d. Nr. 21RE2-403 (AG2-258/15-2026)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Evaldo Ambrozaičio (posėdžio pirmininkas ir pranešėjas), Vilijos Astrauskienės ir Ingos Drąsutavičienės, sekretoriaujant Margaritai Žiobakaitei, dalyvaujant pareiškėjui X. Y.

atsakovės Kretingos rajono savivaldybės mero atstovei Z. Z.,

2026 m. rugpjūčio 27 d. viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. Y. patikslintą skundą atsakovui Kretingos rajono savivaldybės merui dėl Kretingos rajono savivaldybės mero (data neskelbtina) išvados Nr. (duomenys neskelbtini) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Komisijos 2026 m. liepos 10 d. sprendimu priimtas nagrinėti pareiškėjo X. Y. patikslintas skundas atsakovui Kretingos rajono savivaldybės merui, kuriuo pareiškėjas prašo:

1) panaikinti Kretingos rajono savivaldybės mero (data neskelbtina) išvadą Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Išvada);

2) įpareigoti atsakovą iš naujo išnagrinėti pareiškėjo paraišką dėl pritarimo naudoti požeminio vandens gręžinį, esantį (adresas neskelbtinas).

Nurodo, kad pareiškėjas (data neskelbtina) kreipėsi į Kretingos rajono savivaldybę, pateikdamas paraišką naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį, esantį (adresas neskelbtinas). Kretingos rajono savivaldybės meras, išnagrinėjęs pareiškėjo paraišką, Išvada nepritarė paraiškai naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį individualiam apsirūpinimui geriamuoju vandeniu, nes vandentiekio tinklai yra įrengti prie sklypo, esančio (adresas neskelbtinas) ir tuo pačiu pareiškėjas įpareigotas per 4 mėnesius nuo nepritarimo dienos gręžinį likviduoti. Nesutinka su priimta Išvada, mano, kad ji neteisėta ir nepagrįsta, nes priimant Išvadą nebuvo bandoma išsiaiškinti, ar esama situacija ir aplinkybės. Apsiribota tik formalia įstatymo nuoroda. Pažymi, jog iš Išvadoje cituojamo įstatymo turinio darytina išvada, kad savivaldybė gali nepritarti paraiškai dėl gėlo požeminio vandens naudojimui, išskyrus atvejį, kai yra sudaryta geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo viešojo sutartis.

Paaikškina, jog pareiškėjas (data neskelbtina) kreipėsi į uždarają akcinę bendrovę (toliau – ir UAB) „Kretingos vandenys“ su prašymu Nr. (duomenys neskelbtini) dėl vandentiekio ir buitinių nuotekų tinklų adresu (duomenys neskelbtini) prisijungimo sąlygų ir projektinės dokumentacijos gavimo ir rengimo. Pažymi, jog (data neskelbtina) gautos prisijungimo sąlygos ir vandentiekio, ir nuotekų tinklų statybos aprašas. Nurodo, kad įvykdyti prisijungimo sąlygas, reikia parengti techninį projektą, jį suderinti su UAB „Kretingos vandenys“, gauti statybą leidžiantį dokumentą, surasti rangovą, jį suderinti su UAB „Kretingos vandenys“, gauti statybą leidžiantį dokumentą ir kt. Pažymi, jog tam reikalingos pakankamos darbo, laiko, finansinės sąnaudos. Mano, kad reikalavimas per 4

mėnesius likviduoti gręžinį nuo nepritarimo gavimo dienos yra nelogiškas. Tvirtina, jog nurodant šį reikalavimą, visiškai neatsižvelgiama į minėtas aplinkybes dėl galimų darbų trukmės.

Atkreipia dėmesį, jog nepritarime net nesvarstoma galimybė ateityje, atlikus visus privalomus darbus ir prisijungus prie tinklų, gauti pritarimą. Paaiškina, kad asmuo, pateikęs paraišką dėl savivaldybės mero arba jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus pritarimo naudoti gręžinį, gauna pritarimą, jeigu yra sudaręs geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį. Sutarties sudarymas galimas tik atlikus visus nurodytus darbus ir pridavus UAB „Kretingos vandenys“, todėl nurodymas likviduoti gręžinį per 4 mėnesius nuo nepritarimo dienos iš esmės prieštarauja nurodytoms aplinkybėms.

Nurodo, jog gręžinys buvo įrengtas jo mirusio tėvo 2003 metais, darbus atliko (duomenys neskelbtini). Pažymi, jog tuo metu jokie specialūs reikalavimai tokio pobūdžio gręžiniams nebuvo taikomi. 2020 metais balandžio mėnesį, gręžiniui buvo atliktas kapitalinis remontas ir jis buvo praplautas, pakeistas vamzdis toje pačioje vietoje. Paaiškina, jog Lietuvos Respublikos gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikino įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodyta, kad nepritariama gręžinių įteisinimui, kurie įrengti po 2022 m. gegužės 21 d. Pabrėžia, kad šio ginčo gręžinio įrengimas ir kapitalinis remontas įvyko iki šios įstatyme nurodytos datos. Mano, jog tai negali būti laikoma kliūtimi įteisinti esamą gręžinį. Nurodo, jog UAB „Kretingos vandenys“ vandentiekio tinklus šiuo adresu įrengė tik 2025 m. Tuo metu gręžinys jau buvo eksploatuojamas ilgą laiko tarpą.

Teigia, jog Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikino įstatymo paskirtis, yra sudaryti teisinės prielaidas asmenims įregistruoti esamus ir Žemės gelmių registre neregistruotus gėlo požeminio vandens gavybos gręžinius, t. y. sudaryti teisinės prielaidas asmenims įregistruoti esamus gėlo vandens gavybos gręžinius, o ne formaliai kliudyti šių gręžinių įteisinimui asmenims, siekiantiems juos įteisinti vykdant visus įstatymų ir norminių aktų reikalavimus. Mano, jog asmeniui nėra uždrausta namų ūkio reikmėms pasirinkti kelis alternatyvius vandens gavimo šaltinius. Teigia, jog svarbu, kad jie būtų įstatymo nustatyta tvarka pripažinti tinkamais naudoti.

Komisijos posėdžio metu pareiškėjas prašė patikslintą skundą tenkinti jame išdėstytų argumentų pagrindu.

Atsakovas Kretingos rajono savivaldybės meras atsiliepimu nesutinka su pareiškėjo patikslintu skundu ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime nurodo, jog pareiškėjui tinkamai buvo išaiškintas visas teisinis reguliavimas, kad Kretingos rajono savivaldybės taryba 2010 m. spalio 28 d. sprendimu Nr. T2-379 „Dėl Kretingos rajono savivaldybės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano tvirtinimo“ patvirtino Kretingos rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialųjį planą, kuris yra norminis teisės aktas, ir kuriuo privaloma vadovautis priimant ir tvirtinant kitus savivaldybės teritorijų planavimo dokumentus, priimant atskirus individualaus pobūdžio administracinius sprendimus, rengiant statybos projektus, numatant atitinkamus apsirūpinimo vandeniu bei nuotekų tvarkymo sprendinius. Specialiojo plano brėžinyje nurodyta, kad ginčo žemės sklypas su namu patenka į viešojo geriamojo vandens tiekėjo teritoriją.

Teigia, jog Lietuvos Respublikos statybos įstatyme nustatyta statytojo teisė pasirinkti naudotis esamais inžineriniais tinklais ar tiesti vietinius nėra absoliuti, ši teisė pagal įstatymą yra saistoma teritorijų planavimo dokumentų sprendinių. Savivaldybė, priimdama bet kokius administracinius sprendimus, privalo vadovautis teisės aktais, galiojančiu teisiniu reguliavimu.

Atkreipia dėmesį, jog prie pareiškėjo sklypo jau yra įrengti tinklai. Apie tai byloja ir pareiškėjo prašymu UAB „Kretingos vandenų“ išduotos prisijungimo sąlygos, t. y. pareiškėjas yra išreiškęs valią prisijungti ir sudaryti viešojo tiekimo sutartį.

Nurodo, jog Lietuvos Respublikos gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo 3 straipsnio 1 dalis reglamentuoja, jog savivaldybės meras arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius nepritaria gręžinio naudojimui šiais atvejais: gręžinys yra viešojo vandens tiekimo teritorijoje, kurioje įrengta geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra vadovaujantis Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 16 straipsnio 19 dalimi, išskyrus atvejus, kai asmuo, pateikęs paraišką dėl savivaldybės mero arba jo

įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus pritarimo naudoti gręžinį, yra sudaręs geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį. Nurodo, jog pareiškėjas nėra sudaręs geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutarties su UAB „Kretingos vandenys“.

Komisijos posėdžio metu atsakovo atstovė prašė patikslintą skundą atmesti atsiliepime išdėstytų argumentų pagrindu.

Patikslintas skundas atmestinas.

Byloje kilo ginčas dėl Kretingos rajono savivaldybės mero (data neskelbtina) išvados Nr. (duomenys neskelbtini) teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Nustatyta, jog pareiškėjas nuosavybės teise valdo žemės sklypą adresu (adresas neskelbtinas) unikalus Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Žemės sklypas) bei šiame žemės sklype pastatytus statinius: sodo pastatą, ūkinį pastatą, šiltnamį.

Pareiškėjas Kretingos rajono savivaldybės administracijai (data neskelbtina) pateikė paraišką, kuria prašė leisti naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį, esantį adresu (adresas neskelbtinas). Gręžinio paskirtis: individualiam apsirūpinimui geriamuoju vandeniu. Vidutinis išgaunamo vandens kiekis m^3 per parą, skaičiuojant metinį vidurkį: iki 10 m^3 . Nuotekų tvarkymo būdas: mechaninis-biologinis valymas. Kartu su paraiška pateiktas žemės sklypo planas, žemės sklypo nuosavybę pagrindžiantis dokumentas ir kt.

UAB „Kretingos vandenys“ (data neskelbtina) atsakovei pateikė raštą Nr. (duomenys neskelbtini), kuriuo Kretingos rajono savivaldybės administraciją informavo, jog pareiškėjas adresu (adresas neskelbtinas) nėra sudaręs geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo viešosios sutarties ir bendrovės paslaugomis nesinaudoja. Kaip matyti iš UAB „Kretingos vandenų“ (data neskelbtina) išduotų prisijungimo sąlygų, pareiškėjas yra išreiškęs valią prisijungti ir sudaryti viešojo tiekimo sutartį sodo pastatui adresu (adresas neskelbtinas). T. y. šios aplinkybės patvirtina, be to, ginčo dėl jų nėra, kad prie pareiškėjo sklypo jau yra įrengti tinklai ir pareiškėjo žemės sklypas yra viešo vandens tiekimo teritorijoje.

Kretingos rajono savivaldybės meras skundžiama (data neskelbtina) Išvada, vadovaujantis Gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinojo įstatymo 3 straipsnio 1 dalimi, Žemės gelmių registre neregistruotų gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2025 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. D1-113, nepritarė pareiškėjo paraiškai naudoti gėlo požeminio vandens gavybos gręžinį individualiam apsirūpinimui geriamuoju vandeniu. Faktiniu skundžiamos Išvados priėmimo pagrindu nurodyta aplinkybė – vandentiekio tinklai įrengti prie pareiškėjo sklypo. Taip pat nurodė, kad gavus Kretingos rajono savivaldybės nepritarimą naudoti gręžinį, pareiškėjas turi per 4 mėnesius nuo nepritarimo gavimo dienos šį gręžinį likviduoti.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo laikinasis įstatymas (toliau – ir Laikinasis įstatymas), Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas (toliau – ir GVTNTĮ), Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAI), Žemės gelmių registre neregistruotų gėlo požeminio vandens gavybos gręžinių įteisinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2025 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. D1-113 (toliau – ir Aprašas), ir kiti teisės aktai.

Vadovaujantis GVTNTĮ 3 straipsnio 57 dalimi, viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorija (toliau – viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorija) yra šio įstatymo nustatyta tvarka išskirta teritorija, kurioje savivaldybės institucijos privalo organizuoti ir užtikrinti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir (arba) nuotekų tvarkymą. GVTNTĮ 10 straipsnio 2 dalyje numatyta, jog savivaldybės vykdomoji institucija koordinuoja ir prižiūri geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų teikimą savivaldybės teritorijoje (3 punktas).

Savivaldybių institucijos planuoja geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą savo teritorijose ir viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose rengdamos infrastruktūros plėtros planus ir juose nustatydamos

aglomeracijas ir viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtos kryptis, nurodymos šios infrastruktūros plėtos įgyvendinimo etapus (eigą, eiliškumą) ir finansavimą. Paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra planuojama ir numatoma geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtos planuose arba rengiant kitą teritorijų planavimo dokumentą (GVTNTĮ 12 straipsnio 1 dalis). GVTNTĮ 16 straipsnio 19 dalis, nustato, kad geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra, vandentiekio įvadai ir (arba) nuotekų išvadai įrengiami viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje (valstybės ar savivaldybės teisėtai pagrindais naudojamoje teritorijoje) iki abonentui ir (arba) vartotojui nuosavybės teise priklausančio ar kitaip valdomo ir (arba) naudojamo turto ribos (vandentiekio šulinys, nuotekų priėmimo šulinys, nuotekų siurblynė (kai yra slėginė nuotekų linija), individualaus namo nuotekų valykla, žemės sklypo riba ar statinio arba daugiabučio namo įvadas, nuotekų išvadas), esantys arčiausiai prie geriamojo vandens tiekėjo nuosavybės teise ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros. Abonentui ir (arba) vartotojui nuosavybės teise priklausančio ar kitaip valdomo ir (arba) naudojamo turto ribos nurodomos sudarant viešąją sutartį. GVTNTĮ 23 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad asmenys, individualiai apsirūpinantys geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkantys nuotekas, turi teisę: išgauti geriamąjį vandenį ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas savivaldybės teritorijoje, nepriskirtoje viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijai (1 punktas); viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje individualiai išgauti ir naudoti geriamąjį vandenį ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas, kai individualusis geriamojo vandens išgavimas, naudojimas ir (ar) individualusis nuotekų tvarkymas buvo vykdomas iki viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo ir atitinka įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytus geriamojo vandens išgavimo ir nuotekų tvarkymo, nuotekų tvarkymo įrenginių priežiūros, geriamojo vandens saugos ir kokybės, sveikatos apsaugos ir aplinkos apsaugos reikalavimus (2 punktas).

Laikinuojų įstatymu sudarytos teisinės prielaidos asmenims įregistruoti esamus ir Žemės gelmių registre neregistruotus gėlo požeminio vandens gavybos gręžinius (toliau – gręžinys) Žemės gelmių registre arba įrašyti į Žemės gelmių registrą gręžinio savininko duomenis, kai šiame registre gręžinio savininko duomenų nėra, kad šie asmenys, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymu, galėtų gauti leidimą naudoti požeminio vandens išteklius (toliau – leidimas) ir jiems nebūtų taikoma Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse numatyta administracinė ir Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme nustatyta juridinių asmenų atsakomybė, Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybinius gamtos išteklius įstatyme nustatyta ekonominė sankcija už be leidimo išgautą požeminio vandens išteklių kiekį ir nebūtų Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka iš naujo apskaičiuotas (perskaičiuotas) mokestis už požeminio vandens išteklius (Laikinojo įstatymo 1 straipsnis). Asmuo, norintis įregistruoti Žemės gelmių registre sau nuosavybės ar patikėjimo teise priklausančią arba savo valdomą ir (arba) naudojamą Žemės gelmių registre neregistruotą gręžinį, turi gauti savivaldybės, kurios teritorijoje planuojama naudoti anksčiau įrengtą gręžinį, mero arba jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus pritarimą. Šis asmuo savivaldybės merui arba jo įgaliotam savivaldybės administracijos direktoriui teikia paraišką dėl savivaldybės mero arba jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus pritarimo naudoti gręžinį aplinkos ministro nustatyta tvarka. Savivaldybės meras arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius, atsižvelgdamas į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtos planus arba į savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentą, pateikia pagrįstą nuomonę dėl pritarimo ar nepritarimo naudoti gręžinį. Savivaldybės meras arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius nepritaria gręžinio naudojimui šiais atvejais: 1) gręžinys yra viešojo vandens tiekimo teritorijoje, kurioje įrengta geriamojo vandens tiekimo infrastruktūra vadovaujantis GVTNTĮ 16 straipsnio 19 dalimi, išskyrus atvejus, kai asmuo, pateikęs paraišką dėl savivaldybės mero arba jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus pritarimo naudoti gręžinį, yra sudaręs geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį (Laikinojo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 punktas).

Laikinojo įstatymo 3 straipsnio 6 dalyje numatyta, jog asmuo, kuriam nuosavybės ar patikėjimo teise priklauso Žemės gelmių registre neregistruotas gręžinys arba kuris valdo ir (arba)

naudoja tokį grėžinį, gavęs savivaldybės mero arba jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus nepritarimą naudoti grėžinį, turi per 4 mėnesius nuo nepritarimo gavimo dienos šį grėžinį likviduoti.

Aprašo 5 punkte numatyta, kad savivaldybės meras arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius, vadovaudamasi Laikinojo įstatymo 3 straipsnio 1 dalimi, per VAI nustatytus terminus raštu ar elektroniniu būdu (pasirašęs kvalifikuotu elektroniniu parašu Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka), atsižvelgęs į paraiškos pateikimo būdą, pateikia asmeniui pagrįstą nuomonę dėl pritarimo ar nepritarimo naudoti grėžinį.

Remiantis aptartu teisiniu reguliavimu, sprendina, jog savivaldybės meras nepritaria grėžinio naudojimui, kai grėžinys yra viešojo vandens tiekimo teritorijoje, išskyrus atvejus, kai asmuo, pateikęs paraišką dėl savivaldybės pritarimo naudoti grėžinį, yra sudaręs viešąją geriamojo vandens tiekimo sutartį dėl geriamojo vandens tiekimo paslaugų gavimo. Asmuo, gavęs mero nepritarimą dėl grėžinio naudojimo, jį turi likviduoti per 4 mėnesius nuo nepritarimo gavimo dienos.

Nagrinėjamoje byloje nėra ginčo dėl to, jog pareiškėjo nuosavybės teise valdomame Žemės sklype yra įrengtas Žemės gelmių registre neregistruotas gėlo požeminio vandens gavybos grėžinys. Tą patvirtino ir posėdžio metu pareiškėjas. Nėra ginčo ir dėl to, jog pareiškėjo Žemės sklypas patenka į viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritoriją, kurioje yra įrengti viešojo geriamojo vandens tiekimo inžineriniai tinklai. Šią aplinkybę patvirtina UAB „Kretingos vandenų“ (data neskelbtina) išduotos prisijungimo sąlygos sodo pastatui adresu (adresas neskelbtinas) prisijungti prie viešojo geriamojo vandens tiekėjui UAB „Kretingos vandenys“ nuosavybės teise priklausančių vandentiekio tinklų. UAB „Kretingos vandenys“ (data neskelbtina) atsakovei pateikė raštą Nr. (duomenys neskelbtini), kuriuo Kretingos rajono savivaldybės administraciją informavo, jog pareiškėjas adresu (adresas neskelbtinas) nėra sudaręs geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo viešosios sutarties ir bendrovės paslaugomis nesinaudoja. Todėl tai vertinant, sprendina, jog atsakovė teisėtai taikė Laikinojo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir nepritarė grėžinio naudojimui bei nurodė per 4 mėnesius jį likviduoti.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra išaiškinęs, kad viešojo administravimo subjektų, skirtingai nei privačių asmenų, veikloje taikomas principas – „viskas, kas aiškiai nėra leista, yra draudžiama“. Tad viešojo administravimo subjekto atlikti viešojo administravimo veiksmai, viršijant jam suteiktus įgaliojimus, taip pat ir individualių administracinių aktų leidimas, viršijant suteiktą kompetenciją, yra neteisėti (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2010 m. vasario 1 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-35/2010, 2015 m. gruodžio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1217-602/2015, 2023 m. kovo 1 d. nutartis byloje Nr. eA-100-1188/2023 ir kt.).

Remiantis minėtomis aplinkybėmis bei Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika, sprendina, jog Kretingos rajono savivaldybės meras neturėjo teisėto pagrindo priimti kitokią išvadą nei ta, kuri priimta.

Nagrinėjamoje byloje pareiškėjas taip pat teigia, kad tuo metu jokie specialūs reikalavimai tokio pobūdžio grėžiniams nebuvo taikomi.

Vertinant pareiškėjo argumentus, pažymėtina, jog pareiškėjo Žemės sklype įrengtas požeminio vandens gavybos grėžinys iki paraiškos pateikimo atsakovui nebuvo ir iki šiol nėra įregistruotas Žemės gelmių registre teisės aktų nustatyta tvarka. Taigi, teisiškai neregistruotas grėžinys, net ir įrengtas iki viešojo vandens tiekimo infrastruktūros, savaime negali būti vertinamas *de jure* (liet. pagal įstatymą, teisę) teisėtu, sukeliančiu tam tikras prievoles kitiems subjektams bei ginamas teisės aktų, kaip teisėta nuosavybė. Šiuo atveju iš ne teisės negali kilti teisė.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje laikomasi pozicijos, kad vienas iš pagrindinių teisinės valstybės principų, be kita ko, taikomas ir įgyvendinant viešąjį administravimą – įstatymo viršenybės principas – *inter alia* (liet. be kita ko) reikalauja, jog administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais būtų pagrįsti įstatymais. Pareiga vykdant viešojo administravimo veiklą laikytis teisėtumo principo apima tiek reikalavimą priimti administracinį sprendimą, kuris atitiktų tam teisiniui santykiui taikytiną konkrečią teisės normą (turinio požiūriu sprendimas turi būti pagrįstas tinkamu teisiniu pagrindu), tiek reikalavimą priimtame sprendime *expressis verbis* (liet. aiškiais žodžiais; tiesiogiai) nurodyti teisinį pagrindą atitinkančią konkrečią teisės

normą (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. spalio 24 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-290-602/2017, 2018 m. gruodžio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1240-556/2018 ir kt.).

Komisija, įvertinusi ginčo dalyką reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, byloje surinktų įrodymų pagrindu daro išvadą, jog byloje skundžiama Kretingos rajono savivaldybės mero (data neskelbtina) Išvada atitinka ginčo teisinį reguliavimą, yra pagrįsta teisės aktų normomis, motyvuota, priimta neviršijant suteiktų įgaliojimų, atitinka VAI 10 straipsnio 5 dalyje administraciniam sprendimui keliamus reikalavimus, todėl laikoma teisėta ir pareiškėjo skundas dėl Išvados panaikinimo atmetamas kaip nepagrįstas.

Pareiškėjas antruoju skundo reikalavimu prašo įpareigoti atsakovą iš naujo išnagrinėti pareiškėjo paraišką dėl pritarimo naudoti požeminio vandens gręžinį, esantį (adresas neskelbtinas). Komisijai pripažinus, kad Išvada teisėta, pareiškėjo antrasis skundo reikalavimas dėl įpareigojimo atlikti veiksmus atmetamas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo X. Y. patikslintą skundą atsakovui Kretingos rajono savivaldybės merui dėl Kretingos rajono savivaldybės mero (data neskelbtina) išvados Nr. (duomenys neskelbtini) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Evaldas Ambrozaitis

Komisijos narės

Vilija Astrauskienė

Inga Drąsutavičienė